

II.2.02. Anàlisi de tres editorials mostra sobre el tema: Drets i deures dels immigrants.

Diari: *Avui*

Data: 15.10.01

Drets i deures

El president de la Generalitat, Jordi Pujol, va tornar a parlar dijous del fenomen de la immigració a Catalunya. I ho va fer en termes similars als que ha fet servir ell mateix personalment des de 1958 i el seu partit i els seus governs des de fa vint anys. La convivència a Catalunya s'ha basat i es basa en un concepte ètic de la ciutadania i dinàmic de la identitat. I no pas en cap mena de principi fonamentalista ètnic o religiós. És molt fàcil quan es parla de Catalunya atiar immediatament els fantasmes de la xenofòbia si un dirigent polític planteja la qüestió de la integració dels immigrants en termes similars als de qualsevol altre país europeu. Hi ha coses que són molt més senzilles –o menys qüestionades—quan les fan els Estats. Per exemple, la Constitució espanyola obliga les persones que vulguin tenir aquesta nacionalitat a conèixer la llengua castellana. A Catalunya, en canvi, sempre s'ha posat més l'accent en la convivència, i, sense deixar-ho escrit en cap document oficial, s'ha considerat català aquell que viu i treballa a Catalunya i, a més, que ho vulgui ser.

Amb aquest bagatge, els catalans –siguin més o menys nacionalistes—tenim poques lliçons a aprendre en matèria de convivència entre la gent que ha viscut sempre en un territori i els que s'hi incorporen de nou. És cert que la distància respecte a la cultura originàriament catalana de la matriu cultural dels nouvinguts que arriben ara és molt més gran que la dels que van arribar els anys 20 o els anys 60. Però no hi ha distàncies insalvables des de la voluntat de conviure plegats, que és la que ha presidit sempre el discurs polític a Catalunya. En cap cas aquest respecte als orígens de tothom no ha significat abans ni pot significar ara la creació de cap mena de guetos, ni els que tenen un origen socioeconòmic ni els que poguessin tenir una matriu cultural. La integració és simplement una forma tranquil·la de negociació entre valors vells i valors nous, que s'ha de construir des del respecte a allò que és la base de la convivència a Catalunya, i a tot Europa: el respecte escrupulós als drets humans consagrats en el sistema jurídic —especialment els que afecten la integritat física de les persones i els que afecten la igualtat de les persones—, la separació de la religió i la política en l'esfera pública i la tolerància amb la discrepància. Quan Pujol demanava dijous “tolerància zero” amb els que no accepten la identitat catalana, cal entendre que es referia a aquests principis bàsics als quals cal afegir la necessitat de dominar —com fan tots els escolars— les dues llengües que fan possible la convivència a Catalunya.

Alguns han trobat ràpidament un paral·lelisme entre aquest discurs de Pujol i les declaracions anteriors d'Heribert Barrera o de la seva esposa, Marta Ferrusola. Podrien haver establert altres referents, per exemple els treballs de Giovanni Sartori, les recents declaracions de Gilles Kepel o el document final de la comissió d'estudi sobre la política d'immigració que

acaba de publicar el Parlament de Catalunya, on llegim: “També seria convenient revisar el terme *mestissatge* (que en si mateix sembla un terme racista), i no confondre els intercanvis i les interrelacions entre les persones i pobles amb una homogeneïtzació importada i amb la dimissió dels propis referents de partida”. Fins i tot podrien haver recorregut a la conferència que sobre immigració va fer Pasqual Maragall la primavera passada. El discurs políticament correcte sobre la immigració pot servir per a societats com la nord-americana, però a Europa ja fa molt anys que s’ha trobat la manera d’organitzar la convivència entre creences diverses. Davant els nous immigrants, només ens cal adoptar les velles receptes. Especialment en països com Catalunya, on s’ha fet de sempre bandera de la convivència per damunt de qualsevol altra consideració. Obviar aquests referents només serveix per distanciar els sentiments de la població del discurs dels polítics.

Les paraules de Pujol de dijous passat lliscaven per una línia molt fina que separa l’oportunitat de l’oportunisme. Però en el president la preocupació per la qüestió és sincera i antiga. Per això mateix, és lamentable que s’hagin criticat des de la constant voluntat de trobar una ombra de xenofòbia en la tradició política catalana. I ho fan opinadors i tribunes que mai es miren ni a ells mateixos ni la tradició que representen, on l’agressió a la diferència és molt més que una ombra. Cansa una mica que els que imposen una llengua com un deure constitucional es passin el dia donant lliçons de tolerància.

Anàlisi

Manca d’argumentació i comparació il·lògica.

La principal crítica a fer a l’editorial escollit és la de la manca d’argumentació. L’*Avui*, en aquest editorial, no argumenta allò que defensa: les paraules del president Pujol. En comptes d’argumentar-les, les defensa atacant els que les ataquen. D’altra banda, en cap moment recorda al lector quines van ser aquelles paraules. El recordatori de les paraules del president esdevé més necessari si tenim en compte que aquest diari no va publicar cap notícia dels fets.

Tampoc s’argumenten, però, les pròpies tesis del diari. Algunes opinions són presentades com a òbvies i indiscutibles sense ser explicades.

D’altra banda, la manera del diari de carregar contra els que critiquen les paraules de Pujol és la de retornar-los el mateix retret (l’actitud xenòfoba) i augmentat.

L’*Avui* estableix una comparació il·lògica entre la Constitució espanyola i la convivència que, segons el diari, regna a Catalunya. A més, es contradiu en

criticar l'obligatorietat de saber castellà que imposa la Constitució i en apel·lar després a la necessitat de dominar el castellà i el català si es viu a Catalunya.

Veiem aquestes crítiques més detingudament:

El diari apunta, al final del primer paràgraf, la següent idea:

“La Constitució espanyola obliga les persones que vulguin tenir aquesta nacionalitat a conèixer la llengua castellana. A Catalunya, en canvi, sempre s'ha posat més l'accent en la convivència, i, sense deixar-ho escrit en cap document oficial, s'ha considerat català aquell que viu i treballa a Catalunya i, a més, que ho vulgui ser.”

La comparació entre Espanya i Catalunya parteix d'una imprecisió: Espanya obliga a conèixer el castellà a qui vulgui la nacionalitat, i ho registra per escrit en la Constitució, perquè té competències per fer-ho, mentre que Catalunya no pot concedir ni deixar de concedir la “nacionalitat catalana”. Tampoc té permès redactar una Constitució. Per tant, la comparació és il·lògica.

El contingut de la Constitució espanyola seria comparable, en tot cas, amb el de l'Estatut d'Autonomia. Fixem-nos en els punts 1, 2 i 3:

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català.
2. L'idioma català és l'oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol.
3. La Generalitat garantirà l'ús normal d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar llur coneixement i crearà les condicions que permetin d'arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans.

La Generalitat, doncs, orienta la seva política lingüística cap a l'objectiu d'aconseguir la igualtat plena quant als drets i els deures dels ciutadans respecte la llengua castellana i la catalana. Si els ciutadans de Catalunya, en tant que ciutadans de l'Estat espanyol, tenen el deure de saber castellà, d'allò recollit a l'Estatut se'n dedueix que, en tants que ciutadans de Catalunya, tenen el deure de saber català.

El propi editorial comparteix més endavant l'esperit de l'Estatut sobre la necessitat d'equiparar el coneixement del castellà i el català com a drets i deures:

“Quan Pujol demanava dijous “tolerància zero” amb els que no accepten la identitat catalana, cal entendre que es referia a aquests principis bàsics als

quals cal afegir la necessitat de dominar –com fan tots els escolars—les dues llengües que fan possible la convivència a Catalunya.”

Segons l'*Avui*, Pujol demana “tolerància zero” amb qui no accepti la necessitat de dominar el castellà i el català.

El segon paràgraf comença amb una afirmació que sorprèn:

“Els catalans [...] tenim poques lliçons a aprendre en matèria de convivència entre la gent que ha viscut sempre en un territori i els que s'incorporen de nou”.

Què vol dir que tenim poc a aprendre? No hi ha hagut, no hi ha, problemes d'integració de cap tipus entre la immigració dels seixanta i la població llavors autòctona? No hi ha hagut, no hi ha, problemes de xenofòbia a Catalunya? El text planteja com a modèlica la integració d'aquella immigració. En cas que es compartís aquesta valoració, ¿el mèrit va ser només dels catalans? I dels immigrants? L'*Avui* recorda tan sols el mèrit i l'esforç de la societat d'acollida.

Més endavant s'afirma:

“La integració és simplement una forma tranquil·la de negociació entre valors vells i valors nous, que s'ha de construir des del respecte a allò que és la base de la convivència a Catalunya, i a tot Europa: el respecte escrupulós als drets humans consagrats en el sistema jurídic — especialment els que afecten la integritat física de les persones i els que afecten la igualtat de les persones—, la separació de la religió i la política en l'esfera pública i la tolerància amb la discrepància.”

L'*Avui* diu que la base de la convivència són únicament aquest tres aspectes (“el respecte escrupulós als drets humans consagrats en el sistema jurídic [...], la separació de la religió i la política en l'esfera pública i la tolerància amb la discrepància”). Per què aquests i no cap altre? Per què la separació de la religió i la política és un dels tres? L'*Avui* no argumenta la seva elecció.

La falta d'argumentació és un problema constant en l'editorial. El diari no argumenta gens per què hem d'interpretar les paraules del president de la Generalitat –de les quals, cal recordar, el lector no té cap informació aportada pel diari ni aquell dia ni en els dies anteriors—com l'editorial ens diu que les hem d'interpretar. Així, ens està demanant un acte de fe quan ens diu “cal entendre que es referia [el president Pujol] a aquests principis bàsics”.

En l'últim paràgraf, l'editorial dona una raó per no criticar el missatge de Pujol:

“En el president la preocupació per la qüestió és sincera i antiga. Per això mateix, és lamentable que s’hagin criticat [les seves paraules]”.

En què es basa el diari per assegurar que la preocupació del president és “sincera i antiga”? No diu en què es basa i passa, tot seguit, a desqualificar els qui l’han criticat d’aquesta manera tan “lamentable”:

“I ho fan opinadors i tribunes que mai es miren ni a ells mateixos ni la tradició que representen, on l’agressió a la diferència és molt més que una ombra. Cansa una mica que els que imposen una llengua com un deure constitucional es passin el dia donant lliçons de tolerància.”

Novament, el diari demonitza els atacants i reprèn la comparació il·lògica entre els deures que imposa la Constitució espanyola i el model de convivència que, segons el diari, hi ha a Catalunya.

Diari: La Vanguardia

Data: 21.2.02

Ciudadano Amallouk

La negativa del ciudadano marroquí Mustapha Amallouk a que seis de sus hijos estudien en un colegio católico de Ripollet, donde el cuerpo docente había preparado ya un programa especial para acoger a los nuevos alumnos, sería una muestra —esperemos que aislada— de las dificultades para integrar pedagógica y socialmente a los inmigrantes que deciden mantener una actitud de resistencia, e incluso de rechazo, hacia nuestras costumbres. Ahora la polémica no se dirime alrededor de un pañuelo.

Las organizaciones islámicas presentes en Cataluña ya han dejado claro que no comparten la actitud de Amallouk; pero quienes piensen como él deberían recordar que ahora viven en un país laico, adonde han llegado voluntariamente y en el que las creencias religiosas, las que sean, no se imponen a nadie. Aquí, a diferencia, por cierto, de lo que ocurre en la mayoría de los países islámicos, la política y la religión no van de la mano y si la primera es cosa de todos, la segunda pertenece al ámbito de la privacidad de cada cual. En el colegio privado y concertado donde esperaban a los hijos de Mustapha Amallouk ya estaba previsto no darles clases de Religión sustituyéndola por otras de Lengua Española, para facilitar así la adaptación social de los chicos. Esto no ha sido garantía suficiente para Amallouk, quien teme que sus hijos pudieran convertirse al catolicismo.

Las actitudes de respeto, tolerancia y comprensión hacia los inmigrantes son absolutamente necesarias, pero tienen que hallar una actitud recíproca por parte de quienes deciden venir a vivir entre nosotros. Cambiar de país exige abrir la propia mente a las costumbres de nuestros anfitriones.

Anàlisi

1. Generalització gratuïta d'Amalluk a grups immigrants.

En analitzar l'editorial trobem que *La Vanguardia* converteix Mustafà Amalluk¹ i el cas que protagonitza en la mostra del que fan molts altres immigrants. El diari generalitza de manera gratuïta. En fer-ho, crea un “ells” confrontat a un “nosaltres”.

2. Discutible costum nostre.

Reiteradament *La Vanguardia* es refereix a “nuestras” costumbres, les quals, segons el diari, són rebutjades per aquest grup que representa Mustafà Amalluk.

¹ Fem servir la transcripció catalana del nom en el nostre comentari.

De fet, l'actitud d'Amalluk de no voler inscriure els seus fills a l'escola catòlica és, per la diari, una actitud de resistència i rebuig contra els nostres costums.

3. *Tolerància recíproca.*

Per últim, veurem que el diari considera que el respecte, la tolerància i la comprensió vers els immigrants estan condicionats al respecte i la tolerància recíprocs.

Cal destacar també que en l'editorial trobem expressions o idees incoherents, així com l'ús d'eufemismes.

Veiem detingudament cadascuna de les crítiques:

No cal anar gaire lluny per detectar una primera incoherència. En llegir el títol, "Ciudadano Amallouk", és legítim inferir que la peça tractarà sobre un ciutadà espanyol o català. Però l'editorial comença: "La negativa del ciudadano marroquí Mustapha Amallouk...":

"La negativa del ciudadano marroquí Mustapha Amallouk a que seis de sus hijos estudien en un colegio católico de Ripollet, donde el cuerpo docente había preparado ya un programa especial para acoger a los nuevos alumnos, sería una muestra —esperemos que aislada— de las dificultades para integrar pedagógica y socialmente a los inmigrantes que deciden mantener una actitud de resistencia, e incluso de rechazo, hacia nuestras costumbres."

Per a *La Vanguardia*, Mustafà Amalluk ha de ser presentat com a ciutadà marroquí. Però el dia abans de la publicació d'aquest editorial, al diari s'explicava que Amalluk viu i treballa a Espanya des del 1990, en una notícia amb títol "Rechazo marroquí a un colegio católico". Una persona nascuda al Marroc però que, amb la seva situació regularitzada, viu i treballa a l'Estat espanyol des de fa dotze anys amb la seva dona i set fills, ¿ha de ser presentada com a "ciutadà marroquí"? Encara que la denominació emprada sigui legalment correcta, no ofereix una presentació molt acurada de la persona en qüestió.

Tot seguit l'editorial apunta que el cos docent de l'escola "había preparado ya un programa especial para acoger a los nuevos alumnos". ¿Quin programa? En les informacions publicades aquell dia i el dia anterior no trobem cap esment o explicació a cap "programa especial", tan sols l'editorial fa referència al fet que l'escola tenia previst canviar les classes de Religió als fills d'Amallouk per classes

de llengua castellana. En dir-li “programa especial”, *La Vanguardia* magnifica el programa d’acollida de l’escola.

El diari continua dient que la negativa d’Amallouk és una mostra de les dificultats per integrar pedagògicament i socialment els immigrants:

“La negativa del ciudadano marroquí Mustapha Amallouk a que seis de sus hijos estudien en un colegio católico de Ripollet, donde el cuerpo docente había preparado ya un programa especial para acoger a los nuevos alumnos, sería una muestra –esperemos que aislada—de las dificultades para integrar pedagógica y socialmente a los inmigrantes que deciden mantener una actitud de resistencia, e incluso de rechazo, hacia nuestras costumbres.”

Si es tracta d’una mostra, vol dir que existeix un conjunt de casos generalitzat. Casos similars de difícil integració de fills d’immigrants “que deciden mantener una actitud de resistencia, e incluso de rechazo, hacia nuestras costumbres.”

Per una banda, trobem una generalització no argumentada, i per tant gratuïta, sobre la dificultat d’integrar un conjunt rellevant d’immigrants. D’altra banda, l’editorial sosté que hi ha immigrants que decideixen mantenir una actitud de resistència i de rebuig vers els nostres costums. En dir que el cas d’Amalluk és una mostra de tots aquests altres suposats casos, *La Vanguardia* està dient, efectivament, que l’actitud de Mustafà Amalluk és de resistència i rebuig als nostres costums. ¿No voler inscriure un fill en una escola catòlica és rebutjar els costums de la societat? Al contrari: si una persona vol inscriure al seu fill en una escola pública –i, per tant, laica—i l’acaba matriculant en un centre catòlic concertat, això constituirà una excepció, però mai un costum.

Però fixem-nos en un aspecte més de la frase: els immigrants que, suposadament i segons *La Vanguardia*, mantenen aquesta actitud de resistència i rebuig, ho fan, no de forma espontània, sinó perquè ho “decideixen”: “deciden mantener una actitud de resistencia e, incluso, de rechazo”. Això els adjudica intencionalitat.

La Vanguardia no tracta el problema de la integració com un problema de fricció de cultures, sinó com el conflicte que generen unes persones que decideixen mantenir una actitud de confrontació amb la resta del grup.

Per últim, cal destacar aquest “nuestras costumbres”. El diari engloba i crea un “nosaltres” confrontat amb un “ells”. De qui són aquests costums? Dels qui fan *La Vanguardia* i dels seus lectors? Dels catalans? Dels espanyols? Dels catòlics? El

diari generalitza uns costums homogenis per a un homogeni “nosaltres”, que és difícil de saber on comença i on acaba.

En el següent paràgraf trobem la següent recomenació que fa *La Vanguardia*:

“Quienes piensen como él [Amallouk] deberían recordar que ahora viven en un país laico, adonde han llegado voluntariamente y en el que las creencias religiosas, las que sean, no se imponen a nadie.”

Precisament, si el diari vol recordar que estem en un país laic no és lògic que vulgui fer entendre als immigrants que educar els fills en escoles catòliques és un costum a seguir.

En segon lloc, *La Vanguardia* sosté que qui pensi com Mustafà Amalluk ha de ser necessàriament immigrant, ja que diu que qui pensi com ell ha de recordar que ara viu en aquest país, a on ha arribat. No es pot pensar com Amalluk i ser autòcton?

“Quienes piensen como él [Amalluk] deberían recordar que ahora viven en un país laico, adonde han llegado voluntariamente”.

Un altre aspecte discutible: què entén *La Vanguardia* per “voluntariamente”? Arribar a un país empès per la pobresa i en les condicions en què arriben a les nostres terres els immigrants és arribar voluntàriament?

Al final de l'editorial veurem que es torna a apuntar aquesta idea, quan es diu que “deciden venir a vivir entre nosotros”.

En la majoria d'immigrants es tracta, evidentment, d'una decisió voluntària en el sentit estricte del terme. Volen venir i per això ho intenten. No hi ha ningú al darrere que els obligui. Però, com sabem, volen venir perquè s'hi veuen empesos. Els empeny la manca d'expectatives al seu país i la pobresa, en la majoria dels casos, quan no, obligats per una situació política injusta o dictatorial. Utilitzar l'expressió eufemística “han llegado voluntariamente”, com si es parlés d'algú que se'n sense condicionants, obvia les causes reals de la immigració.

En l'últim paràgraf, l'editorial condiona el respecte, la tolerància i la comprensió que ha de tenir la societat d'acollida vers l'immigrant al respecte recíproc que rebi d'ell:

“Las actitudes de respeto, tolerancia y comprensión hacia los inmigrantes son absolutamente necesarias, pero tienen que hallar una actitud recíproca por parte de quienes deciden venir a vivir entre nosotros”.

Que vol dir que “tienen que hallar una actitud recíproca”? Que la reciprocitat és necessària, obligatòria, perquè es donin les actituds de respecte i tolerància? *La Vanguardia* sembla oblidar que la tolerància i el respecte de les administracions vers els ciutadans és un deure constitucional, que s’ha de donar al marge de si els ciutadans respecten i toleren les administracions. Això és part indisoluble de l'Estat de Dret. Actuar en la legalitat i el respecte als drets de la persona fins i tot amb aquelles persones que atempten sistemàticament contra l'Estat de Dret. En definitiva, *La Vanguardia* està exigint als i les immigrants tolerància i respecte a canvi de la tolerància i el respecte que la societat d’acollida els ofereix.

L'editorial acaba:

“Cambiar de país exige abrir la propia mente a las costumbres de nuestros anfitriones”.

Cal remarcar que, un cop més, l'editorial utilitza eufemismes. En comptes d'immigrar, torna a usar un eufemisme i diu “canviar de país”. D'altra banda, el diari parteix del fet que els immigrants tenen la ment tancada, en contraposició al que els demana (“abrir la propia mente”). Per últim, cal destacar que l'editorial acaba amb una expressió del tot desafortunada i esbiaixada per referir-se a una societat d’acollida: “anfitriones”. El terme fa referència a una prèvia invitació i a una superioritat en el tracte i enforteix positivament el “nosaltres”, que “som els amfitrions”.

Diari: El Periódico

Data: 22.2.02

Immigració i escola

Al final ha prevalgut el dret de Mustafà Amalluk a educar en una escola laica els seus fills. Hi ha dret i deure d'escolaritzar, però no es pot forçar ningú a acceptar que sigui en un centre confessional, de qualsevol religió. I aquest era el cas del col·legi concertat dels gabrielistes que li havien designat.

Però cal assenyalar, en honor de l'escola confessional, que aquí hi ha milers de nens islàmics que, sense problemes, van a col·legis catòlics. Ho reconeix el Consell Islàmic Cultural de Catalunya. S'ha d'afegir que en aquest tema tot depèn del nivell de sensibilitat dels centres i dels pares. Perquè totes les doctrines poden tenir una interpretació tancada, i aquest podria haver estat el cas dels que van assessorar Mustafà sense esperar a veure si aquesta escola catòlica jugava net. Una altra qüestió: no n'hi ha prou d'explicar als immigrants els seus drets. Se'ls ha de parlar també dels deures i, en nom de la tolerància i la convivència, aconsellar-los prudència davant de la cultura que els acull. I un principi essencial: el respecte a la religió estranya no només l'han de practicar els catòlics. Val la pena dir-ho perquè Mustafà en alguns moments no l'ha tingut.

Anàlisi

L'editorial d'*El Periódico* constata al primer paràgraf que Mustafà Amalluk té dret a educar en una escola laica els seus fills, però el segon paràgraf l'introdueix una partícula adversativa i l'editorial fa un gir. El text posa en dubte la importància d'aquest dret i acaba acusant a Amalluk de no haver respectat la religió catòlica i no complir els seus deures.

Com veurem, l'editorial suggereix que Amalluk ha malmés l'honor de l'escola catòlica en no voler inscriure-hi els seus fills i especula que ho ha fet guiat per una interpretació tancada de l'Islam, sostinguda per un grup d'assessors.

Però anem pas per pas:

L'editorial parteix, en el seu primer paràgraf, de la constatació del dret d'Amalluk a donar als seus fills una educació pública i laica:

“Al final ha prevalgut el dret de Mustafà Amalluk a educar en una escola laica els seus fills. Hi ha dret i deure d'escolaritzar, però no es pot forçar

ningú a acceptar que sigui en un centre confessional, de qualsevol religió. I aquest era el cas del col·legi concertat dels gabrielistes que li havien designat.”

I el segon paràgraf comença:

“Però cal assenyalar, en honor de l'escola confessional, que aquí hi ha milers de nens islàmics que, sense problemes, van a col·legis catòlics.”

En sortir en defensa de l'honor de l'escola confessional”, el diari suggereix que l'honor de la institució s'ha vist malmès en algun moment. Quan i per què? *El Periódico* no ho especifica i l'única actitud vers l'escola que esmenta és la negativa d'Amalluk a inscriure-hi els seus fills. Aquesta relació d'idees porta a pensar que ha estat Amalluk qui ha malmès l'honor de l'escola confessional, en no voler portar-hi els seus fills.

Sigui com sigui, caldria que el diari hagués especificat quan i per què s'ha vist malmès l'honor de la institució, ja que l'està presentant com a víctima sense argumentar-ho.

D'altra banda, és important destacar que el diari assenyala que hi ha gent que no fa ús del dret abans formulat i ho viu “sense problemes”:

“Però cal assenyalar, en honor de l'escola confessional, que aquí hi ha milers de nens islàmics que, sense problemes, van a col·legis catòlics.”

En introduir la idea amb una partícula adversativa, a més, *El Periódico* relativitza la importància del dret a rebre educació laica i, en conseqüència, minimitza el que Amalluk veu com un problema.

Més endavant, el diari apunta:

“S'ha d'afegir que en aquest tema tot depèn del nivell de sensibilitat dels centres i dels pares.”

Tot? Què vol dir tot? Amb aquesta frase el diari fa recaure la responsabilitat del conflicte i de la seva gestió al col·legi catòlic i a Mustafà, però, i l'administració? No depèn també de la seva sensibilitat o de la seva aplicació de la llei?

I segueix:

“Perquè totes les doctrines poden tenir una interpretació tancada, i aquest podria haver estat el cas dels que van assessorar Mustafà sense esperar a veure si aquesta escola catòlica jugava net.”

D'aquest paràgraf se'n dedueix que "els que van assessorar Mustafà" fan una interpretació tancada d'una doctrina. De quina doctrina? De la seva religió? De l'islam? En quin sentit?

La reivindicació de Mustafà Amalluk, mentre no s'aporti cap altra prova, és un exercici dels principis i els drets constitucionals de l'Estat espanyol. Però la paraula doctrina està carregada d'un fort significat religiós i pot suggerir que Amalluk es basa en l'Islam en fer la seva reivindicació, cosa de la qual no en tenim cap prova.

Cal també preguntar-se qui va "assessorar Mustafà". En les informacions que publica el diari en relació amb el conflicte, sempre és Mustafà Amalluk en persona i a nivell individual qui manté el seu particular posicionament. *El Periódico* hauria d'aclarir doncs a qui es refereix quan parla "dels que van assessorar Mustafà", ja que el lector o lectora no té constància que a Mustafà l'hagi assessorat ningú. El diari crea una idea de grup del no res, a partir d'una especulació: "Aquest podria haver estat el cas dels que van assessorar Mustafà".

Com a darrer punt en l'anàlisi d'aquesta frase, fixem-nos en una altra idea que hi és continguda: Mustafà Amalluk hauria d'haver esperat "a veure si aquesta escola catòlica jugava net". Què vol dir això? Ha manifestat Mustafà cap por a què l'escola no jugui net? L'ha acusat de no fer-ho? Mustafà Amalluk simplement no vol que els seus fills estudiïn a una escola catòlica perquè no són catòlics.

L'editorial prossegueix:

"Una altra qüestió: no n'hi ha prou d'explicar als immigrants els seus drets. Se'ls ha de parlar també dels deures i, en nom de la tolerància i la convivència, aconsellar-los prudència davant de la cultura que els acull. I un principi essencial: el respecte a la religió estranya no només l'han de practicar els catòlics. Val la pena dir-ho perquè Mustafà en alguns moments no l'ha tingut."

A quins deures es refereix *El Periódico* quan sosté que als immigrants se'ls ha de parlar dels deures? A uns específics per als immigrants, com "els seus drets"?

Amb la seva ordenació d'idees, el diari sembla contemplar com a deure dels immigrants la "prudència davant de la cultura que els acull". Aquesta recomanació pot ser molt legítima, però no deixa de ser un consell. Elevar-lo a la categoria de deure no és gaire adient, i més quan l'editorial gira entorn un dret —

aquest sí, fonamental i reconegut com a tal per la Constitució—, com és el de l'educació pública i laica.

L'editorial acaba acusant Mustafà Amalluk de no respectar la religió estranya:

“I un principi essencial: el respecte a la religió estranya no només l'han de practicar els catòlics. Val la pena dir-ho perquè Mustafà en alguns moments no l'ha tingut.”

El diari no especifica quan ha deixat Amalluk de respectar la religió catòlica. Com passava en el cas de “l'honor malmès”, *El Periódico*, en no parlar de cap actitud ni acció més que pugui haver fet o sostingut Amalluk, suggereix que la falta al respecte a la religió estranya l'ha comès en negar-se a educar els seus fills en una escola de religió estranya a la seva.

Com sempre que es fa una acusació d'aquest tipus, *El Periódico* hauria d'aclarir en què es basa per fer-la i no dir simplement “en alguns moments”.